

WARTOŚĆ I

Sens mojego życia. Kim jestem?

II. PROSPEKT WARTOŚCI

2.1. CEL OGÓLNY

Rozwój intelektualny i moralny

2.2. CEL SZCZEGÓŁOWY

Poszukiwanie prawdy

2.3. CEL WYCHOWAWCZY

Kształtowanie dojrzałości osobowej

2.4. PROPONOWANE TEMATY

- Cel, jako odzwierciedlenie ludzkich dążeń, staje się źródłem sensu życia.
- Potrzeba autorytetu w procesie formowania własnej tożsamości i kształtu własnego życia.
- Życie człowieka jest powołaniem.
- Pytanie o sens życia, o własne miejsce w świecie i o ostateczne przeznaczenie – wyraża odwieczne poszukiwanie prawdy przez człowieka.

2.5. ZADANIA DLA UCZNIĄ, SAMOWYCHOWANIE

Normy

- Odkrycie własnych zalet i wad jest motorem do twórczej pracy nad sobą¹.
- Praca nad sobą jest drogą do kształtowania pełni człowieczeństwa².

¹ „Nawet czasem nie zaszkodzi, jak się nad sobą zamyślisz i zmartwisz. Nawet czasem nie zaszkodzi, jak się na siebie gniewasz. To lepsze, niż gdybyś miał lekkomyślnie przeżywać swoją młodość i gubić wielki skarb, wielki, niepowtarzalny skarb, który w sobie nosisz, którym jesteś ty sam - każdy, każda. Tego nas uczy Chrystus, tego nas uczy Chrystus o każdym z nas i dlatego wam, młodym, nie wolno stracić z Nim kontaktu, nie wolno zagubić Jego wejrzenia, bo jeśliby to się stało, przestaniecie wiedzieć, kim jesteście, przestaniecie odczuwać, jakim skarbem jest każdy z was, życie każdego z was, osobowość każdego z was - jedyna, niepowtarzalna”. Jan Paweł II, Homilia wygłoszona w czasie Mszy św. dla alumnów, młodzieży zakonnej i służby liturgicznej, Częstochowa, 06.06.1979, w: Jan Paweł II, *Pielgrzymki do Ojczyzny: 1979, 1983, 1987, 1991, 1995, 1997, 1999, 2002. Przemówienia, homilie*, Kraków 2006, s. 114.

² „Odkrywamy więc siebie: odkrywamy w sobie człowieka wewnętrznego z jego właściwościami, talentami, szlachetnymi pragnieniami, ideałami – ale równocześnie odkrywamy słabości, wady, złe skłonności, egoizm, pychę, zmysłowość. Czujemy doskonale, że o ile pierwsze rysy naszego człowieczeństwa zasługują na to, aby je rozwijać i

Program wychowawczy > Klasa VII > Wartość I > Sens mojego życia. Kim jestem?

- Dojrzałość osobowa opiera się na asymilacji wartości.

Zasady

- Uczę się trzeźwej autorefleksji i samooceny.
- Ćwiczę się w podejmowaniu odpowiedzialnych decyzji i ponoszeniu za nie konsekwencji.
- Poszerzam moją wiedzę moralną i filozoficzną, aby mieć ukształtowany światopogląd.
- Świadomie wybieram wartości, którymi chce kierować się w życiu.

2.6. ZADANIA DLA RODZICÓW

Normy

- O dojrzałości osoby decyduje rozpoznanie wartości, prawidłowa ich ocena oraz akceptacja.
- Człowiek rozwija swoją osobowość, kształtując swoje myśli, decyzje, wybory i czyny w duchu wartości.
- Podążanie ku wartościom jest odpowiedzią człowieka na jego pragnienie szczęścia.

Zasady

- Poprzez rozmowy, odpowiednie lektury oraz przykład własnego życia ukazuję dziecku potrzebę i piękno budowania swojego życia na wartościach chrześcijańskich.
- Uświadamiam mojemu dziecku jego talenty i zdolności oraz dobre cechy. Pomagam też ukierunkować jego wybory tak, by te dobre strony mogły być rozwijane.
- Nie boję się rozmawiać z młodym człowiekiem o jego złych zachowaniach, cechach lub wyborach, motywuję go do podjęcia pracy nad sobą.

2.7. ZADANIA DLA SZKOŁY, WYCHOWAWCY

Normy

- Człowieka nie można mierzyć jedynie na podstawie jego osiągnięć. Człowieka trzeba mierzyć miarą rozpoznanych i doświadczanych wartości.
- Edukacja winna przyczyniać się do rozwoju całej osoby: jej zdolności intelektualnych, wymiaru duchowego, emocjonalnego i fizycznego.
- Szkoła jest miejscem nabywania cnót społecznych.

umacniać – to drugie musimy przezwycięzać, zwalczać, przetwarzać. W ten sposób – w żywym kontakcie z Panem Jezusem, w kontakcie ucznia z Mistrzem - rozpoczyna się i rozwija najwspanialsza działalność człowieka; nosi ona nazwę: praca nad sobą. Praca ta ma na celu kształtowanie samego swego człowieczeństwa”. Jan Paweł II, *Pielgrzymki do Ojczyzny...*, dz. cyt., s. 113-114.

Program wychowawczy > Klasa VII > Wartość I > Sens mojego życia. Kim jestem?

Zasady

- Reaguję na każdą formę dyskryminacji i poniżania uczniów słabszych.
- Nie ulegam negatywnej opinii większości, przyznaję każdemu równe prawo do szacunku i przemiany.
- Uczę moich wychowanków, aby stawiali sobie wysokie wymagania.
- Traktuję każdego ucznia jako niepowtarzalną osobę, nie jako materiał, który można dowolnie formować.
- Podkreślam, że każdy uczeń jest wyjątkowy i potrzebny.

2.8. SPOSÓB REALIZACJI

Uczniowie dzielą się na grupy. Każda z grup otrzymuje streszczenie definicji człowieka w ujęciu najważniejszych systemów filozoficznych i światopoglądowych. Na podstawie tych koncepcji mają zastanowić się nad tym, jakie konsekwencje historyczne i społeczne ma określona filozofia człowieka.

Uczniowie przygotowują opis znanej osoby, która jest dla nich inspiracją i autorytetem. Opowiadają o niej na zajęciach i próbują scharakteryzować wartości jakimi posługiwała/posługują się w życiu.

2.9. OSIĄGNIĘCIA, EFEKTY

Młody człowiek posiada prawidłowy osąd siebie: jest świadomy swoich dobrych cech i wad. Kończąc okres edukacji szkolnej, ma określoną hierarchię wartości, potrafi zgodnie z nimi kształtować swoje życie, podejmować decyzje. Ma własne zdanie, którego potrafi bronić³.

2.10. ZAGROŻENIA

Atmosfera nudy, konformizmu i materializmu w rodzinie zabija zainteresowania, nie pozwala odkryć i rozwinąć zdolności, osłabia wysiłek konieczny do podjęcia pracy nad sobą⁴.

³ „Każdy z was, młodzi przyjaciele, znajduje też w życiu jakieś swoje «Westerplatte». Jakiś wymiar zadań, które musi podjąć i wypełnić. Jakąś słuszną sprawę, o którą nie można nie walczyć. Jakiś obowiązek, powinność, od której nie można się uchylić. Nie można «zdezertrować». Wreszcie – jakiś porządek prawd i wartości, które trzeba «utrzymać» i «obronić», tak jak to Westerplatte, w sobie i wokół siebie. Tak, obronić dla siebie i dla innych”. Jan Paweł II, Homilia wygłoszona w czasie liturgii słowa skierowana do młodzieży zgromadzonej na Westerplatte, Gdańsk, 12.06.1987, w: Jan Paweł II, *Pielgrzymki do Ojczyzny...*, dz. cyt., s. 481.

⁴ „Ta moc potrzebna jest, by żyć na co dzień odważnie, także w sytuacji obiektywnie trudnej, aby dochować wierności sumieniu w studiach, w pracy zawodowej, by nie ulec modnemu dziś konformizmowi, by nie milczeć, gdy drugiemu dzieje się krzywda, ale mieć odwagę wyrażenia słusznego sprzeciwu i podjęcia obrony. «Więcej być». Dzisiejsze «więcej być» młodego człowieka to odwaga trwania pełnego inicjatywy - nie możecie z tego zrezygnować, od tego

Program wychowawczy > Klasa VII > Wartość I > Sens mojego życia. Kim jestem?

Sytuacje przemocy, nacisku i nadużywania władzy w rodzinie lub szkole niszczą naturalną potrzebę stanowienia o sobie, odwagę podejmowania decyzji. Brak formacji intelektualno-moralnej oraz pozytywnych autorytetów zamyka młodemu człowiekowi drogę do odnalezienia pozytywnych wartości i wzorów, które pokierują jego życiem. Młodzież gubi się w gąszczu narastających obowiązków i oczekiwań ze strony rodziców, nauczycieli oraz innych osób, które wywierają na nich presję. Może temu towarzyszyć poczucie osamotnienia i bycia niepotrzebnym, a także bierność i zamknięcie się w sobie. Mimo to młoda osoba oczekuje na wsparcie i pomoc, akceptację siebie przez najbliższe otoczenie – rodziców, nauczycieli, wychowawców, lecz także rówieśników. Potrzebuje nadziei i silniejszej wiary we własne możliwości.

zależy przyszłość każdego i wszystkich - trwania pulsującego świadectwa wiary i nadziei. «Więcej być» to na pewno nie ucieczka od trudnej sytuacji”. Jan Paweł II, Homilia wygłoszona w czasie liturgii słowa skierowana do młodzieży zgromadzonej na Westerplatte, Gdańsk, 12.06.1987, w: Jan Paweł II, *Pielgrzymki do Ojczyzny...*, dz. cyt., s. 481.

20. lat Mazowsze